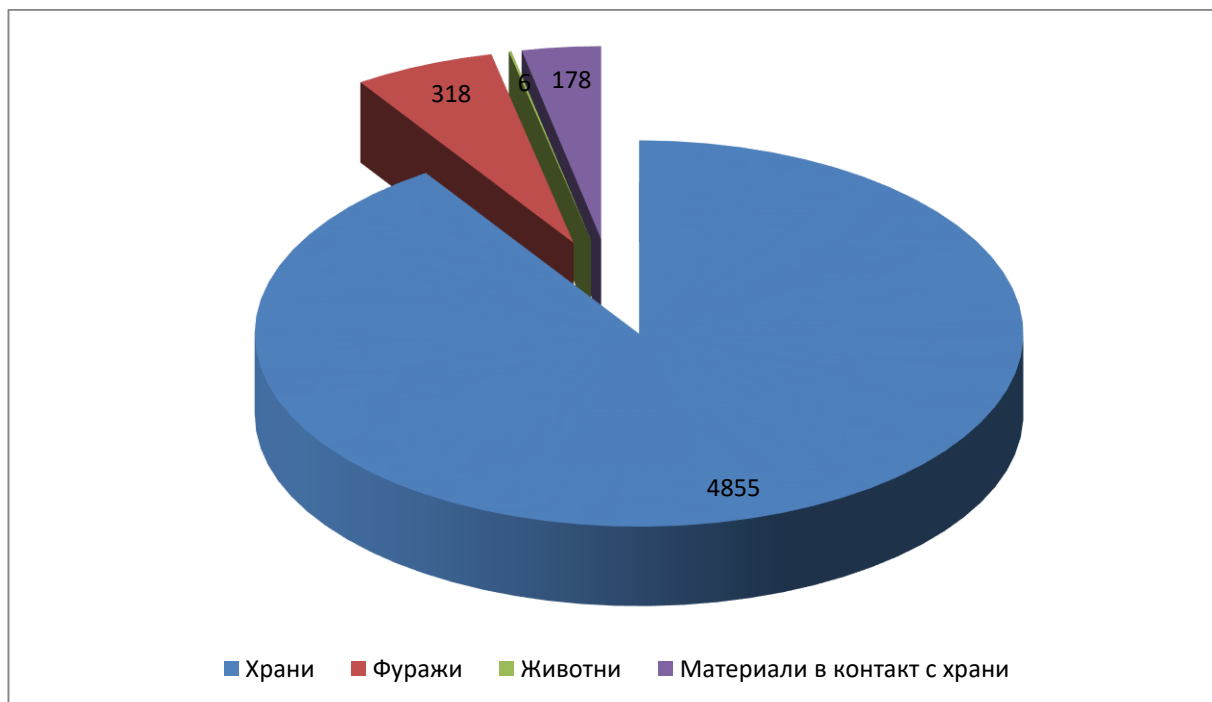

Годишен анализ на данните, получени от системата за бързо предупреждение
за храни и фуражи (RASFF)
за 2024 г.

Системата за бързо предупреждение за храни и фуражи (RASFF), управлявана от Европейската Комисия и включваща държавите-членки и Европейския орган по безопасност на храните (ЕОБХ), е създадена с Регламент (ЕО) № 178/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 28 януари 2002 година за установяване на общите принципи и изисквания на законодателството в областта на храните, за създаване на Европейски орган за безопасност на храните и за определяне на процедури относно безопасността на храните.

Тази система има за цел да осигури на органите осъществяващи контрола по безопасността на храните и фуражите ефективна обмяна на информация относно рисковете и мерките, които са взети или предстои да бъдат взети, за овладяването им. Общият брой нотификации за 2024 г. е **5364**. Сигналите в категория храни са най-много – **4855**, следвани от фуражите – **318**, материалите в контакт с храни – **178** и в категория животни - **6** (фиг.1).

Фиг. 1 Анализ на нотификациите по отношение на разпределението по групи: храни, фуражи и материали в контакт с храни и животни.

Amber Green White

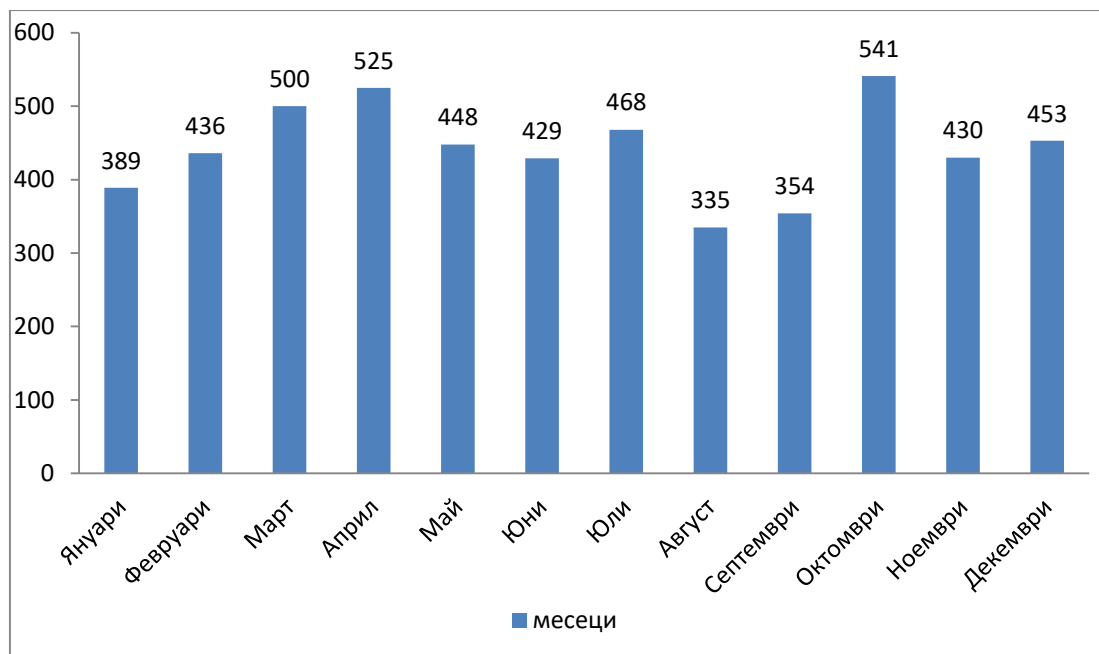
При разпределението на нотификациите по **вид** най-много са в категорията на **нотификациите за недопуснат внос** – 1688, следвани от **предупредителните нотификации** – 1326 нотификации, **нотификациите за насочване на вниманието** – 1319 и **нотификациите за проследяване** с 1031. (фиг.2).

Фиг. 2 Анализ на нотификациите по отношение на разпределението по видове нотификации.

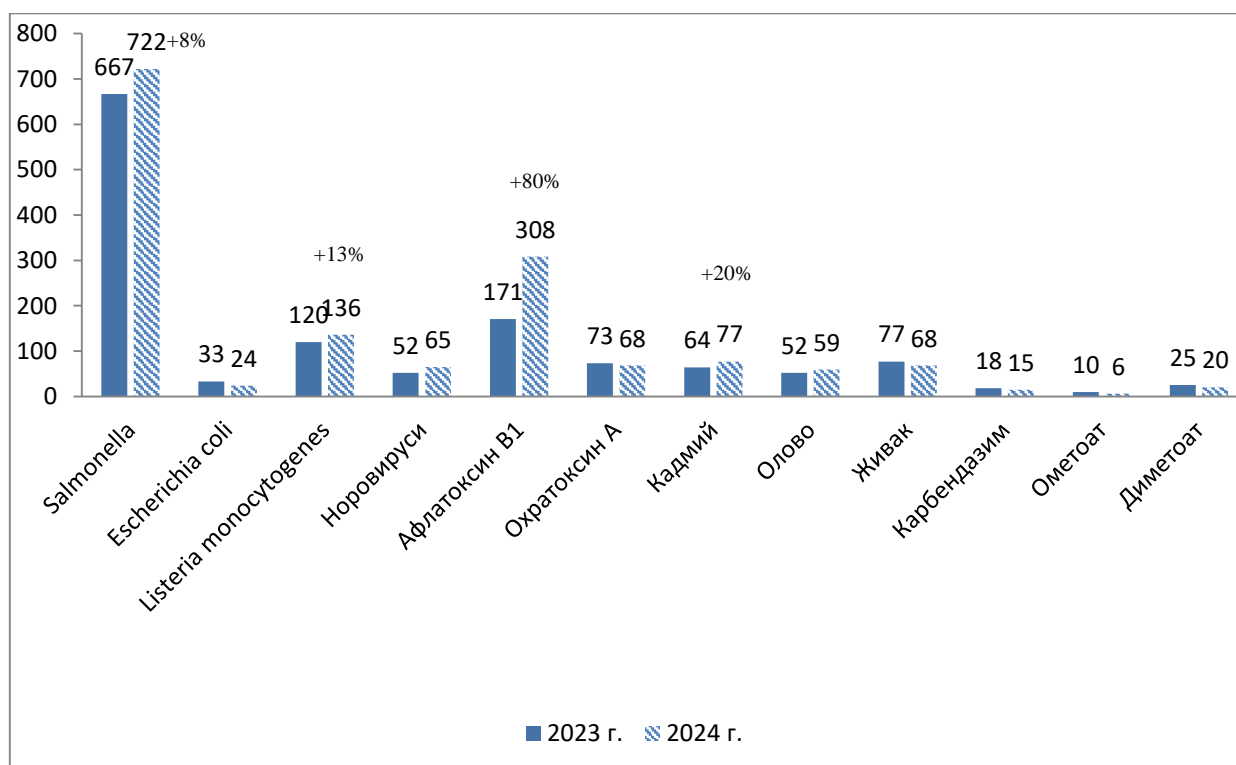
При разпределението на нотификациите по месеци се наблюдава следната тенденция: **повишение** се наблюдава през март (500), април (525), юли (468), октомври (541), декември (453). **Спад** се наблюдава през януари (389), юни (429), август (335), септември (354) и ноември (430). (фиг.3)

В началото на годината се наблюдава **известно понижение** през месец януари. След това се наблюдава **плавно повишение** през месеците февруари, март и април. През месец май се наблюдава **известно понижение**. През месеците юни и юли не се наблюдава **особена промяна**. През месец август се наблюдава **силно понижение** като достига своя пик (335), което продължава и през септември. През месец октомври се наблюдава **пик на повишение** (541). В края на годината през месеците ноември и декември се наблюдава **постепенен спад**.

Фиг. 3 Анализ на нотификациите по отношение на разпределението по месеци за 2024 г.

На фиг. 4 са показани някои от основните причини за нотифициране на храните и фуражите за 2023 и 2024 г. При патогенните микроорганизми се наблюдава **повишение** като при *Salmonella* достига 8%, а при *Listeria monocytogenes* достига 13%. При микотоксините също се наблюдава **повишение**, като при афлатоксин В1 достига 80%. При тежките метали също се наблюдава **повишение** като при кадмия достига 20%. Само при пестицидите се наблюдава **известен спад**.

Фиг. 4 Най-често докладвани причини за нотифициране за 2023 – 2024 г.

От обобщените данни за 2023 г. и 2024 г. може да се направи извод, че има ясна тенденция на повишение при патогенните микроорганизми, част от микотоксините и при тежките метали. При пестицидите се наблюдава спад.

ПРЕДУПРЕДИТЕЛНИ НОТИФИКАЦИИ – 1326 нотификации: За месец януари 2024 г. при предупредителните нотификации най-често нотифицираната страна е Франция с 13 нотификации, следвана от Холандия с 9 нотификации. За месец февруари 2024 г. при предупредителните нотификации най-често нотифицираната страна е Италия с 14 нотификации, следвана от Франция с 11 нотификации. За месец март 2024 г. при предупредителните нотификации най-често нотифицираната страна е Германия с 14 нотификации, следвана от Холандия с 13 нотификации. България е нотифицирана веднъж. За месец април 2024 г. при предупредителните нотификации най-често нотифицираната страна е Франция със 17 нотификации, следвана от Испания с 15 нотификации. България е нотифицирана веднъж. За месец май 2024 г. при предупредителните нотификации най-често нотифицираните страни са Китай и Испания, всяка с по 8 нотификации, следвани от Италия и Франция, всяка с по 6 нотификации. За месец юни 2024 г. при предупредителните нотификации най-често нотифицираната страна е Холандия с 16 нотификации, следвана от Франция и Италия, всяка с по 9 нотификации. България е нотифицирана два пъти. За месец юли 2024 г. при предупредителните нотификации най-често нотифицираната страна е Франция с 12 нотификации, следвана от Полша с 9 нотификации. За месец август 2024 г. при предупредителните нотификации най-често нотифицираните страни са Германия и Полша, всяка с по 9 нотификации, следвана от Испания с 8 нотификации. България е нотифицирана веднъж. За месец септември 2024 г. при предупредителните нотификации най-често нотифицираната страна е Франция с 14 нотификации, следвана от Испания с 13 нотификации. България е нотифицирана три пъти. За месец октомври 2024 г. при предупредителните нотификации най-често нотифицираната страна е Франция с 20 нотификации, следвана от Полша с 13 нотификации. За месец ноември 2024 г. при предупредителните нотификации най-често нотифицираните страни са Германия и Франция, всяка с по 13 нотификации, следвана от Холандия с 10 нотификации. За месец декември 2024 г. при предупредителните нотификации най-често нотифицираната страна е Турция с 16 нотификации, следвана от Франция с 13 нотификации.

НОТИФИКАЦИИ ЗА НЕДОПУСНАТ ВНОС – 1688 нотификации: През месец януари 2024 г. при нотификациите за недопуснат внос най-често нотифицираната страна е Турция с 38 нотификации, следвана от Индия с 19 нотификации. България е нотифицирана веднъж. През месец февруари 2024 г. при нотификациите за недопуснат внос най-често нотифицираната страна е Египет с 20 нотификации, следвана от Турция с 19 нотификации. През месец март 2024 г. при нотификациите за недопуснат внос най-често нотифицираната

страна е Индия с 39 нотификации, следвана от Турция с 22 нотификации. През месец април 2024 г. при нотификациите за недопуснат внос най-често нотифицираната страна е Турция с 32 нотификации, следвана от Египет и Индия, всяка с по 16 нотификации. През месец май 2024 г. при нотификациите за недопуснат внос най-често нотифицираната страна е Бразилия с 43 нотификации, следвана от Турция с 22 нотификации. През месец юни 2024 г. при нотификациите за недопуснат внос най-често нотифицираната страна е Бразилия с 27 нотификации, следвани от Индия и Турция, всяка с по 18 нотификации. През месец юли 2024 г. при нотификациите за недопуснат внос най-често нотифицираната страна е Индия с 29 нотификации, следвана от Турция с 16 нотификации. През месец август 2024 г. при нотификациите за недопуснат внос най-често нотифицираната страна е Индия с 16 нотификации, следвана от Китай с 10 нотификации. През месец септември 2024 г. при нотификациите за недопуснат внос най-често нотифицираната страна е Турция с 15 нотификации, следвана от Китай с 9 нотификации. През месец октомври 2024 г. при нотификациите за недопуснат внос най-често нотифицираната страна е Турция с 50 нотификации, следвана от Индия с 15 нотификации. През месец ноември 2024 г. при нотификациите за недопуснат внос най-често нотифицираната страна е Турция с 52 нотификации, следвана от Пакистан с 11 нотификации. През месец декември 2024 г. при нотификациите за недопуснат внос най-често нотифицираната страна е Турция с 37 нотификации, следвана от Индия и Китай, всяка с по 16 нотификации.

НОТИФИКАЦИИ ЗА НАСОЧВАНЕ НА ВНИМАНИЕТО – 1319 нотификации:

През месец януари 2024 г. при нотификациите за насочване на вниманието най-често нотифицираните страни са Франция и САЩ, всяка с по 8 нотификации, следвани от Китай и Турция, всяка с по 6 нотификации. През месец февруари 2024 г. при нотификациите за насочване на вниманието най-често нотифицираната страна е Франция с 9 нотификации, следвана от Турция, Китай и Индия всяка с по 7 нотификации. България е нотифицирана веднъж. През месец март 2024 г. при нотификациите за насочване на вниманието най-често нотифицираната страна е Китай с 14 нотификации, следван от Холандия с 11 нотификации. През месец април 2024 г. при нотификациите за насочване на вниманието най-често нотифицираната страна е САЩ с 11 нотификации, следвана от Полша и Китай, всяка с по 10 нотификации. През месец май 2024 г. при нотификациите за насочване на вниманието най-често нотифицираната страна е Обединеното кралство с 15 нотификации, следвана от Полша, Холандия и Испания с по 7 нотификации. През месец юни 2024 г. при нотификациите за насочване на вниманието най-често нотифицираната страна е Полша с 10 нотификации, следвана от САЩ с 8 нотификации. През месец юли 2024 г. при нотификациите за насочване на вниманието най-често нотифицираната страна е Полша с 10 нотификации, следвани от Испания и Италия, всяка с по 8 нотификации. През месец август

2024 г. при нотификациите за насочване на вниманието най-често нотифицираната страна е Полша с 13 нотификации, следвана от САЩ с 10 нотификации. България е нотифицирана веднъж. През месец септември 2024 г. при нотификациите за насочване на вниманието най-често нотифицираната страна е Полша с 10 нотификации, следвана от Турция с 8 нотификации. През месец октомври 2024 г. при нотификациите за насочване на вниманието най-често нотифицираните страни са Турция и Полша, всяка с по 13 нотификации, следвана от Холандия с 10 нотификации. България е нотифицирана два пъти. През месец ноември 2024 г. при нотификациите за насочване на вниманието най-често нотифицираната страна е Полша с 12 нотификации, следвана от Турция с 10 нотификации. През месец декември 2024 г. при нотификациите за насочване на вниманието най-често нотифицираната страна е Италия с 10 нотификации, следвана от Турция с 9 нотификации.

НОТИФИКАЦИИ ЗА ПРОСЛЕДЯВАНЕ – 1031 нотификации: През месец януари 2024 г. при нотификациите за проследяване най-често нотифицираната страна е Германия със 7 нотификации, следвана от Обединеното кралство, Италия и Китай, всяка с по 6 нотификации. България е нотифицирана веднъж. През месец февруари 2024 г. при нотификациите за проследяване най-често нотифицираните страни са Холандия и Германия с по 12 нотификации, следвани от Белгия със 7 нотификации. България е нотифицирана веднъж. През месец март 2024 г. при нотификациите за проследяване най-често нотифицираната страна е Холандия с 14 нотификации, следвана от Китай с 8 нотификации. България е нотифицирана веднъж. През месец април 2024 г. при нотификациите за проследяване най-често нотифицираната страна е Китай с 12 нотификации, следвана от Холандия с 11 нотификации. През месец май 2024 г. при нотификациите за проследяване най-често нотифицираните страни са САЩ и Германия всяка с по 7 нотификации, следвани от Холандия с 6 нотификации. През месец юни 2024 г. при нотификациите за проследяване най-често нотифицираната страна е Холандия със 7 нотификации, следвана от Полша с 6 нотификации. България е нотифицирана веднъж. През месец юли 2024 г. при нотификациите за проследяване най-често нотифицираната страна е Холандия с 16 нотификации, следвана от Германия със 7 нотификации. През месец август 2024 г. при нотификациите за проследяване най-често нотифицираната страна е Полша с 8 нотификации, следвана от Германия със 7 нотификации. България е нотифицирана веднъж. През месец септември 2024 г. при нотификациите за проследяване най-често нотифицираната страна е Франция с 9 нотификации, следвана от Германия и Полша, всяка с по 7 нотификации. България е нотифицирана два пъти. През месец октомври 2024 г. при нотификациите за проследяване най-често нотифицираната страна е Полша с 14 нотификации, следвана от Китай с 8 нотификации. България е нотифицирана веднъж. През месец ноември 2024 г. при нотификациите за проследяване най-често нотифицираната страна е Италия с 9

нотификации, следвана от Германия със 7 нотификации. През месец декември 2024 г. при нотификациите за проследяване най-често нотифицираната страна е Германия с 13 нотификации, следвана от Холандия с 9 нотификации. България е нотифицирана два пъти.

За 2024 г. в системата за бързо оповестяване на храни и фуражи (RASFF) България е нотифицирана общо 23 пъти.

1. Система за бързо предупреждение за храни и фуражи:

Регламент (ЕО) No 178/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 28 януари 2002 година за установяване на общите принципи и изисквания на законодателството в областта на храните, за създаване на Европейски орган за безопасност на храните и за определяне на процедури относно безопасността на храните. В случай, че член на мрежата разполага с информация, свързана със съществуването на сериозен пряк или косвен риск за човешкото здраве, произтичащ от храни или фуражи, тази информация незабавно се съобщава по системата за бързо предупреждение за храни и фуражи (RASFF). Информацията незабавно се предава на членовете в мрежата.

2. Правно основание:

Регламент (ЕС) No 16/2011 на Комисията от 10 януари 2011 година за установяване на мерки за прилагане за системата за бързо предупреждение за храни и фуражи.

3. Видове нотификации:

3.1. Предупредителни нотификации – съобщение за сериозен риск, който изисква незабавни действия или рисковият продукт вече е на пазара.

3.2. Нотификация за недопуснат внос – касае пратки с храни, фуражи или суровини на които е отказано влизането в Общността поради риск за човешкото здраве, за здравето на животните или за околната среда.

3.3. Нотификации за проследяване – не изискват бърза реакция.

3.4. Нотификации за насочване на вниманието – предоставят информация за контролните органи

Горепосочената информация ще бъде публикувана на електронната страница на ЦОРХВ - <https://corhv.government.bg/RASFF>

Изготвил:

Д-р Бранимир Канакидис
младши експерт в Дирекция КРОКЦ
28.01.2025 г.